

Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Styra rätt! Förslag om Sjöfartsverkets organisation (SOU 2008:53)

Näringsdepartementet har remitterat rubricerade betänkande till Sjöfartsinspektionen för yttrande. Inspektionen får därför anföra följande.

Sjöfartsinspektionen är idag en verksamhetsmässigt självständig avdelning inom Sjöfartsverket. Sjöfartsinspektionen kommer per den 1 januari 2009 att brytas ur Sjöfartsverket och ingå som en enhet i den nya myndigheten Transportstyrelsen. Sjöfartsinspektionen har inte någon anledning att i detalj ha synpunkter på flertalet av de förslag, som läggs fram i betänkandet. Dessa är för statsmakterna att ta ställning till i egenskap av Sjöfartsverkets "ägare". Sjöfartsinspektionen vill dock göra vissa påpekanden.

När den nya myndigheten Transportstyrelsen bildats kommer den att få ett tillsynsansvar gentemot trafikinfrastrukturhållare, även om de definitiva gränserna för detta ansvar ännu inte är kända. De förslag, som läggs fram i betänkandet, berör ofta Sjöfartsverkets roll som utförare. Det sägs t ex att upphandling av farledshållning, överlämnande av vissa farleder till andra intressenter, upphandling av viss lotsningsverksamhet m m skall ske. Detta är nog allt tänkbart men det kommer att skapa behov av ett utökat regelverk för och en ökad tillsyn av verksamheter, som idag bedrivs av Sjöfartsverket.

Ett exempel på detta är följande (och det är ett av flera). Idag bedrivs lotsningsverksamheten av Sjöfartsverket. Om förslagen i Lotsningsutredningens delbetänkande genomförs kommer Sjöfartsinspektionen i framtiden att reglera innehållet i och genomförandet av utbildningen för lotsar samt även examinera dem och utfärda behörighetsbevis. Något mer behöver dock inte göras så länge staten är huvudman för lotsningen. Om aktörer på marknaden skall börja sköta lotsningen i ett område måste Sjöfartsinspektionen dessutom skapa ett regelverk för hur en sådan verksamhet – inte minst arbetsmiljömässigt -

Datum
2008-07-17

Vår beteckning
0108-08-21543

skall vara anordnad för att på ett säkert sätt kunna ta ansvaret för lotsningen. Verksamheten i sig måste också rimligen bli föremål för tillsyn. Sjöfartsinspektionen säger med detta inte att man skall avstå från att genomföra betänkandets förslag men man skall vara medveten om att de för den blivande Transportstyrelsens del kommer att innebära ett behov av resursförstärkning jämfört med vad läget kommer att vara den 1 januari 2009.

När det gäller den föreslagna överföringen av ansvaret för fritidsbåtleder till lokala och regionala intressenter har Sjöfartsinspektionen inte anledning att ha några särskilda synpunkter på huvudmannaskapet i sig för dessa. Inspektionen vill emellertid påpeka följande. Genom en ändring av instruktionen för Sjöfartsverket fördes den 1 oktober 2004 ansvaret för säkerheten i fartygstrafiken över till inspektionen från verket. Sedan dess har inspektionen beslutat nya föreskrifter för lotsningen och arbetat intensivt med föreskrifter för sjötrafiken; detta arbete är nu på väg att ge resultat. Inspektionen har även inlett ett arbete med så kallade farledsnormer, dvs hur skall ett fartyg fysiskt vara beskaffat för att det säkert skall kunna passera en farled med dess givna hydrografiska och topografiska begränsningar. Detta är ett svårt och delvis kontroversiellt arbete. Något arbete med att normera hur utmärkningen av en farled skall göras har ännu inte inletts.

Sjöfartsinspektionens utgångspunkt är att fritidsbåtleder gynnar säkerheten i fritidsbåtlivet. Det vore olyckligt om de lades ner. Sjöfartsinspektionen anser inte att den uppfattning, som i betänkandet anförs som stöd för förslaget, nämligen att idrottsklubbar i många fall driver arenor och fritidsflyget sina start- och landningsplatser, är relevant; det är att jämföra äpplen och päron. Om fritidsbåtleder överläts till lokala eller regionala intressenter kommer ett omfattande merarbete att krävas från inspektionens sida när det gäller tillstånd för inrättande av utmärkning och för tillsyn av hur utmärkningen gjorts. Den fysiska tillsynen, som delvis kommer att vara nödvändig, kommer troligen att få utföras av Sjöfartsverket efter uppdrag från Sjöfartsinspektionen eftersom inspektionen saknar egna fartyg.

Avslutningsvis vill Sjöfartsinspektionen i anslutning till det som sägs i avsnitt 7.5 om övervägande att samla större delar av statens fartygsresurser i ett gemensamt rederi påpeka följande. I betänkandet SOU 2008:48 har (avsnitt 7) föreslagits att Kustbevakningen skall få ansvaret för tillhandahållandet av forsknings- och undersökningsfartyg.

Johan Franson
Sjösäkerhetsdirektör

Datum
2008-07-17

Vår beteckning
0108-08-21543

Kopia

Styrelsen
CSoS
stf CI
CIo
CIf
CIa
Staffan Widlert